

BESZÁMOLÓ

a Szerzői Jogi Szakértő Testület 2013. évi működéséről

I. A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezeti és működési rendje

A Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: a Testület vagy SZJSZT) a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 101. §-ának (1) bekezdése szerint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) mellett működik. A Testület tagjait az igazságügyért felelős miniszter a kultúráért felelős miniszterrel egyetértésben öt éves időtartamra nevezi ki. A legfeljebb kétszáz fős Testületnek, illetve a Testület tizenöt tagú elnökségének és elnökének a kinevezésére vonatkozóan a Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 2. és 3. §-a tartalmaz további rendelkezéseket.

II. Elnökségi ülések

A Testület működését [a Korm. r. 4. §-ának (3) bekezdése alapján] figyelemmel kísérő és értékelő Elnökség, amelyet a Korm. r. és az Ügyrend szerint évenként legalább egy alkalommal kell összehívni, 2013 folyamán két alkalommal tartott ülést (2013. június 17., 2013. december 10.). Az elnökségi ülések jegyzőkönyveit az *1. számú melléklet* tartalmazza.

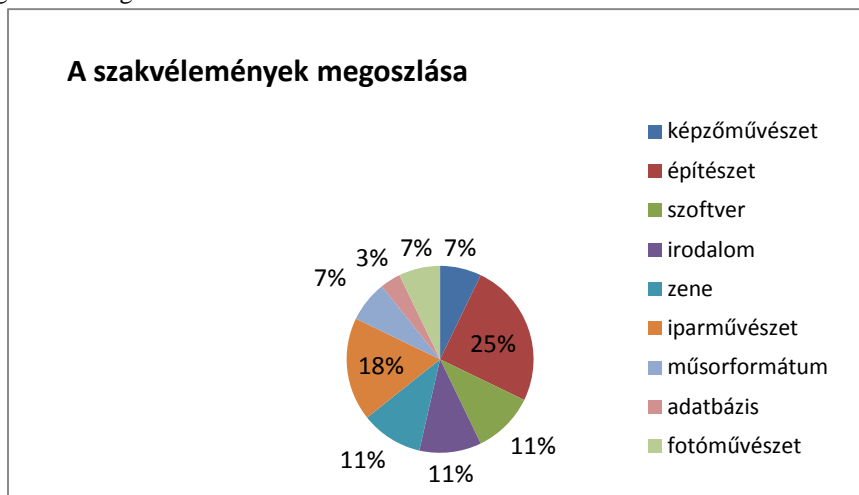
III. Megkeresések, illetve megbízások és az azok alapján született szakértői vélemények

Az Szt. 101. §-ának (1) és (3) bekezdése, illetve a Korm. r. 1. §-a alapján, a Testület szerzői jogi jogvitás ügyekben felmerülő szakkérdésekben a bíróságok és más hatóságok megkeresésére, illetve – a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben – peren kívüli megbízás alapján ad szakvéleményt.

A Testülethez – a korábbi éveket meghaladó számban – 36 szakvélemény adása iránti felkérés, kirendelés, illetve árajánlatkérés érkezett. 13 ügyben ügyvédi irodák és gazdasági társaságok, míg a bíróságok és nyomozóhatóságok 15, illetve 3 alkalommal keresték meg az SZJSZT-t. A 2013-ban elkészült szakértői vélemények száma 28 volt.

A 2013-ra áthúzódó, 2012-ben érkezett megkeresések és megbízások száma három volt, további két esetben kiegészítő szakvéleményt kértek.

A szerzői és kapcsolódó jogok széles spektrumát felölelő szakvélemények a leggyakrabban az építészeti művekkel (7), a számítógépi programalkotással (3), az ipar- és képzőművészettel kapcsolatos megkeresésekre (5, 2), valamint az irodalmi művek (3) összehasonlító vizsgálatával foglalkozó szakkérdésekre adtak választ.

Az SZJSZT által 2013-ban ellátott ügyekre vonatkozó kimutatást a *2. számú melléklet* tartalmazza.

IV. A Testület szakmai tevékenysége

1) Tanulmányok a szerzői jog digitális világhoz való alkalmazkodásáról

Az Európai Bizottság 2012 decemberében indította el az érdekelt iparági szereplőkkel „*Licensing Europe*” elnevezésű strukturált párbeszédét azon innovatív engedélyezési és technológiai megoldások lehetőségeinek kiaknázására és határainak feltérképezésére, amelyek az uniós szerzői jogot és szerzői jogi gyakorlatot a digitális kor követelményeihez igazíthatják. Az egységes digitális piacon megjelenő tartalomról szóló bizottsági közlemény alapján¹ a vizsgálatok középpontjában a határokon átnyúló hozzáférés és a szolgáltatások hordozhatósága, a felhasználók által létrehozott tartalom (*user-generated content*) és a védett tartalmak kifelhasználók számára történő engedélyezése, az audiovizuális művekhez és a kulturális örökséghez való hozzáférés, valamint a szöveg- és adatbányászat témái álltak.

E kezdeményezéshez kapcsolódóan dr. Bendzsel Miklós, az SZTNH elnöke a 2012. december 10-i elnökségi ülésen felkérte a Testület elnökségét, hogy az Európai Bizottság által a szerzői jogi keretrendszer áttekintése tárgyában kezdeményezett strukturált párbeszéd során képviselendő magyar álláspont meghatározása céljából készítsen a hazai érdekeket megjelenítő szakmai-tudományos anyagokat.

A Testület elnöksége az Európai Bizottság által azonosított területeknek, valamint ugyancsak a Bizottság által a szellemi tulajdonjogok érvényesítésével (annak hatékonyságával, az eszközök gyakorlati elérhetőségével, alkalmazásával) kapcsolatban kezdeményezett konzultációnak² megfelelően végül öt munkacsoportot állított fel a következő témákban:

1. A tartalom országhatárokon átnyúló hozzáférhetővé tétele - a kulturális örökséghez való hozzáférés
2. A felhasználók által generált tartalom
3. Az üreshordozó-díj – a magáncélú másolás kompenzációja
4. Az audiovizuális művek elhelyezésének elősegítése és az audiovizuális művekhez való online hozzáférés megkönnyítése az Európai Unióban
5. A szerzői jogi jogérvényesítés

A munkacsoportok vezetését a Testület elnökségének egy-egy tagja látta el. A munkacsoportokban elsősorban a Testület tagjai vettek részt, de volt számos külső szakértő is, illetve sokan több csoport munkájában is részt vettek.

A munkacsoportok 2013. január 2-án kezdték el a munkát az alábbi részvétel mellett:

- 1) dr. Szinger András, dr. Detrekői Zsuzsa, dr. Gyertyánfy Péter, dr. Lendvai Zsófia, dr. Lukácsi Péter, dr. Munkácsi Péter, dr. Tóth Péter Benjámin, Votisky Zsuzsa
- 2) id. dr. Ficsor Mihály, dr. Békés Gergely, dr. Detrekői Zsuzsa, dr. Fábri Péter, dr. Grad-Gyenge Anikó, dr. Hümpfner Viktória, dr. Sár Csaba, dr. Szinger András, dr. Tomori Pál, dr. Pataki-Kasnyik Boglárka, dr. Fay Margit
- 3) dr. Tomori Pál, dr. Detrekői Zsuzsa, id. dr. Ficsor Mihály, dr. Mayer Erika, dr. Szinger András, dr. Petrányi Dóra, dr. Kőrösi Szabolcs Gábor, dr. Sólyom Ágnes
- 4) dr. Rozgonyi Krisztina, dr. Békés Gergely, dr. Detrekői Zsuzsa, dr. Gondol Daniella, dr. Grad-Gyenge Anikó, dr. Hepp Nóra, dr. Ivanics Krisztina, dr. Kiss Zoltán, dr. Lendvai Zsófia, dr. Mezei Péter, dr. Munkácsi Péter, dr. Csömör Magdolna, Kabdebó György
- 5) dr. Sár Csaba, dr. Grad-Gyenge Anikó, dr. Hümpfner Viktória, dr. Ivanics Krisztina, dr. Lendvai Zsófia, dr. Mayer Erika, dr. Csömör Magdolna, dr. Jurida Petra

A 2013. évben a munkacsoportok a következő időpontokban ültek össze:

- 1) 2013. április 3. és 2013. május 13.
- 2) 2013. március 5., 2013. március 26. és 2013. május 9.

---

¹ A Bizottság közleménye az egységes digitális piacon megjelenő tartalomról
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0789:FIN:HU:HTML>

² Civil enforcement of intellectual property rights: public consultation on the efficiency of proceedings and accessibility of measures http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2012/intellectual-property-rights/consultation-document_en.pdf

- 3) 2013. március 5., 2013 március 26. és 2013. május 9.
- 4) 2013. február 26., 2013. március 21., 2013. április 11., 2013. május 2. és 2013. május 22.
- 5) 2013. május 21.

Némely munkacsoportban komoly szakmai viták folytak, de végül minden tanulmányt a Testület elnöksége konszenzussal fogadott el. A végleges szakértői anyagokat a Testület elnöke 2013. július 4-én adta át az SZTNH elnökének.

Az SZJSZT véleményét tükröző anyagokat az SZTNH a 2014. év folyamán jelenteti meg az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle egymást követő számaiban.

2) Oktatás és konferencia részvétel

A Testület titkára 2013. szeptember 17-én előadást tartott a Magyar Igazságügyi Akadémián. A ProArt Szövetség a Szerzői Jogokért Egyesület által szervezett kétnapos képzés (*Szerzői jog és jogsértések a XXI. Században, információs társadalom és jogi kihívások az igazságszolgáltatásban*) célja volt az ügyészek és bírók szerzői jogérvényesítéssel kapcsolatos munkájuk segítése. Dr. Legeza Dénes a Testület eddigi működését, valamint a kirendelés – szakvélemény adás menetét ismertette. Előadását az elmúlt 15 év statisztikai adatai mellett bemutató több olyan bírósági ítélet is, amelyekben a bírók a szakvéleményre alapozva hozták meg döntésüket.

A Testület elnöke 2013. november 22-én a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület (MIE) őszi konferenciáján („*Kétséges az egységes... avagy gondolatok a Szellemi Tulajdon nemzetközi egységesítéséről, pro- vagy kontra*”) a széles szakmai közönség előtt tartott előadásában a Testület működéséről, és a gyakoribb ügytípusokról adott tájékoztatást.

Ugyancsak a MIE konferencián ismertette dr. Sár Csaba, a Testület elnökhelyettese az általa vezetett SZJSZT jogérvényesítési munkacsoport által készített jogérvényesítési tanulmányban lefektetett megállapításokat. Dr. Rozgonyi Krisztina, a Testület elnökségének tagja, az audiovizuális munkacsoport vezetőjeként pedig az audiovizuális művekhez való online hozzáférés megkönnyítése tárgyában indított uniós kezdeményezéshez kapcsolódóan ismertette a magyar javaslatokat.

V. Változás a Testület tagságában

A közigazgatási és igazságügyi miniszter – az SZTNH elnökének javaslatára és a kultúráért felelős miniszter egyetértésével – 2013. október 31-én 23 új szakértőt nevezett ki öt évre az SZJSZT tagjává. Az új tagok kinevezését elhalálozások, lemondások és a növekvő ügyteher mellett az indokolta, hogy az SZJSZT létszáma 2013 áprilisában 50 fővel maradt el a megengedett maximális 200 főtől. Az SZJSZT létszáma így év végén 173 fő volt.

VI. Néhány tipikus, illetve jelentősebb ügy

1) Köztéri szobor áthelyezése

Az **SZJSZT 13/13**-as számú szakvéleménye egy főtér felújításával kapcsolatban áthelyezni kívánt szoborral kapcsolatos szerzői jogokat, elsősorban a személyhez fűződő jogokat vizsgálta. A közterület a felújítás mellett jelentős funkcióváltáson is keresztülment, így a város vezetése az örökös tiltakozásával szemben, egy méltóbb, szebb helyre kívánt a szobrot ugyanazon téren belül áthelyezni.

A szakvélemény részletesen ismerteti a szoborművészeti alkotásokkal kapcsolatos szerzői jogi előírásokat, illetve bemutatja az eredeti szerződés alapján a várost illető jogokat. Mivel a szerződés a város számára a szobornak a főtéren való kiállítására vonatkozó jogot biztosít, semmi sem akadályozza, hogy a művet a tulajdonos önkormányzat a tér másik helyére mozgassa, feltéve, hogy a személyhez fűződő jogok (különösen az integritáshoz fűződő jog) sem sérülnek.

2) Közigazgatási szerv köztisztviselője által vezetett nyilvántartások/adatbázisok jogi védelme

Az **SZJSZT-18/13**-as számú szakvélemény központi témája az, hogy szerzői jogilag védett alkotásnak tekinthető-e a köztisztviselő által vezetett nyilvántartás, és ha igen, akkor ki tekinthető a jogok jogosultjának. A szakvéleménykérés célja volt egyrészt annak tisztázása, hogy – változó terjedelmű munkaköri leírás, illetve írásos munkáltatói utasítás megléte, vagy hiánya

mellett – mennyiben tekinthetők e művek munkaviszonyban létrehozott műveknek, illetve amennyiben egy a munkáltatón kívüli harmadik személy hozzáférést kíván igényelni az adatbázishoz, akkor ki jogosult a felhasználást engedélyezni, vagy megtagadni. A tanács álláspontja szerint a nyilvántartás gyűjteményes műnek minősülő adatbázisnak és – munkaszerződésnek a nyilvántartás gondozására utaló módosítását követően – munkaviszonyban létrehozott műnek is tekinthető. A tanács szakvéleménye alapján a megbízót megkereső harmadik személynek a nyilvántartás felhasználásához a munkáltatótól kell engedélyt kérnie és a munkáltató jogosult a díjazásra.

A szakvélemény amellet, hogy összefoglalja az e témában született korábbi szakvélemények megállapításait, a magyar szerzői jogi háttéranyagok mellett a nemzetközi hátteret is részletesen ismerteti.

3) Kiállítás, mint gyűjteményes mű szerzői jogi védelme

Az **SZJSZT-34/13-as** számú ügy két szempontból is kivételes esetnek számít. Egyrészt a bizonyítási eljárást az ítéletábla rendelte el, másrészt a szakértői tevékenység tárgya egy kiállítás szerzői jogi megítélése volt, s így az eljáró tanácsnak kihelyezett tanácsulást kellett tartania, hogy a kiállítóteret körbejárhassa.

Az ítéletábla végzésében csupán egyetlen kérdésre kereste a választ: vajon egyéni, eredeti jelleggel rendelkező gyűjteményes műként értékelhető-e egy kiállítás "csapattörténeti emlékszoba", amelyet korábbi katonai támaszpont épületében alakítottak ki, s amely korabeli katonai eszközöket (pl. szerszámokat, fegyvereket, ruhákat), emlékeket (pl. kitüntetések, fényképeket, leírásokat) tartalmaz.

A tanács – azon túl, hogy ismertette a kiállítások, mint gyűjteményes művek lehetséges főbb rendezési elveit – megállapította, hogy jelen esetben „*a kiállított tárgyak fő rendezési elve a történetiség, azaz a bázis történetének, jelentősebb eseményeinek bemutatása, amely csupán egy, de a leginkább jellemző rendszerező eszköz a különféle reprezentációs módok közül. Az eljáró tanács véleménye szerint a szerkesztők egyénisége megnyilvánul többek között abban, hogy az időrendi sorrendben elrendezett tárgyak mellett megjelennek más tematikus összeállítások is.*”

Budapest, 2014. június 30.

Dr. Győri Erzsébet
a Testület elnöke

* * *

Mellékletek: 1) A 2013. évben tartott elnökségi ülések jegyzőkönyvei
2) A megkeresések és megbízások listája

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 5. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján a beszámolóval egyetértek.

Budapest, 2014. július 11.

Dr. Bendzsel Miklós s. k.,
a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke